

Вазириликларда

НАВБАТДАГИ ҲАЙЪАТ ЙИГИЛИШИ

Ўзбекистон Халқ таълими вазириликнинг навбатдаги ҳайъат йиғилиши бўлиб ўтди. Кун тартибидagi биринчи масала — «Таълим муассасалари...»

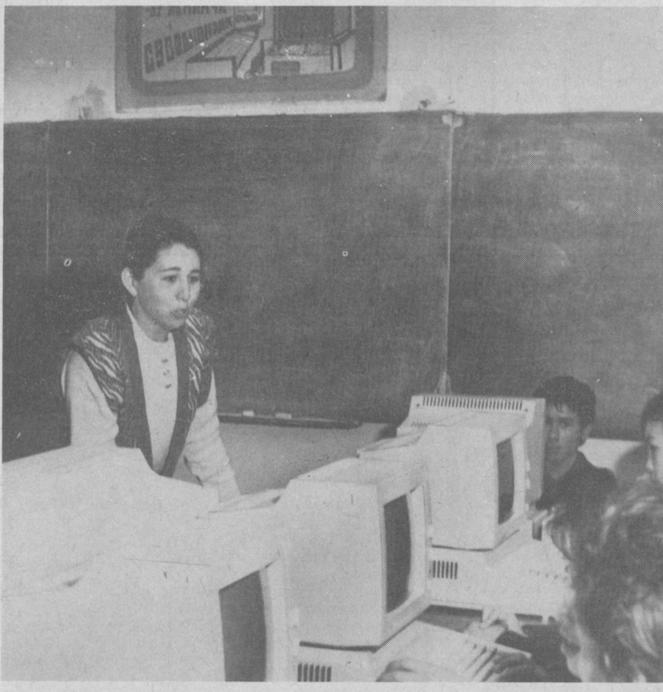
ИҚТИСОДИЙ САВОДХОНЛИК — ЗАРУРАТ

Биз кейинги пайтларда «бозор», «савдо», «сармоя» каби сузларни тез-тез тилга олаётганимиз бўлиб қолдик. Синчиқлаб қарайдиган бўлсак, бу сузнинг барчаси «иқтисодий» деган атаманинг...

Олимпиада — bilimlar sinovi

БИЛИМДОНЛИК ВА СУҚОЛИК КЎРГИ

Айни кунда Тошкент шаҳрида 19-фав, 23 айналма бўйича мактаб ўқувчиларининг фан олимпиадаларининг учинчи bosqichini кўриш ўтатишти. Унда илк мактаблардан саралаб олинган 900 нафар ўқувчиларнинг кўриштирилиши...

Ўқувчиларнинг замонавий компьютерлар ёрдамида ишлаш сирларини урганни, бутунли кун талабидир. Бу ишлар Чиноз туманидаги Т. Охупова номида 27-мактабда ҳам муваффақиятли амалга оширилган.

Суратда: уша мактаб ўқувчиси Юлдуз Уктамова информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари дarsi машғулотига қатнашган.

Абдуҷалол РАҲИМОВ олган сурат.

Қишлоқ мактабларида

ЭРТНИ СЕВИНИБ КУТ

Ўзбекистон мустақилликка эришган замонавий илм ва техника сирасорининг чуқур ва пухта бўлигани, жисмон соғлом, маънавий мустақам ҳамда интеллектуал даражаси юксак миллий мутахассисларга эга бўлиш эҳтиёжи тугилди. Мактабларда ўқиб ва ўқитиб ишларининг нисбатан илгор усуллар билан бойиши, илгий ва гимназиялар ташкил этилиши ҳамда жаъмият таракқиетиға туртки бера оладиган фанларни ўқитишга қаратилган эътибор жамийт талаби, эҳтиёж фарзандидир. Отир иқтисодий шароитда ҳам ҳуқуқимиз мактаб партерисиде утирган жаъжи ўқувчиларнинг маъноли билим олишлари учун кулай шароитлар ярататир. Бунга кулпал ибратли мисоллар келтириш мумкин.

Мен яқинда расмий шахс эмас, балки бир меҳмон, шу мактабнинг сомак ўқувчиси сифатида Дағнара туманидаги Қирқлар қишлоғида жойлашган Қодиржон Рўзметов номида мактабга бордим. Ва бошданроқ ростиин айтай: ўқувчилар иллари истиклолга туғри келган ўқувчиларга ҳавас қилишим мен. Иккинчи йил бурун куриб битказилган иккинчи кавапти спорт зални, сузиш ҳавзаси, худкан стадиони бор ажойиб мактабга таълим олаётганларга ҳавас қилимай бўладим. Боз устига улар ўқитилган дарсликлардан катта елгонлар чиқариб ташланган.

Кийин ҳаётда чуқур билим, қўғил тозаллиги нихонда зарур эканлигини одамларимиз аста-секин тушунаётган эдилар. Илгари ота-оналар фарзандларининг ўқишига учаллик эътибор бермас эдилар. Қўғилнинг оғиздан қўғил шўба ҳақ олиб берардим», «мактабни тутатиб, ана, далага чиқиб ишлайвер-

Мактабда шоферлик курси ҳам мавжуд. Ўқувчилар мактабни тугатаётиб етуқилди аттестати билан бирга ҳайдовчилик гувоҳномасига ҳам эга бўладилар. Тез орада мактаб қошида илгий гуруҳлар ҳам очилди,

иқтидорли ўқувчилар нисбатан жиддий йуналишда ўқитилар экан. Ҳозирги ўтиш даври иқтисодий қийинчиликлари ва ҳатто эши болаларнинг ҳам баязан ўқишини ташлаб, бозорда дайдиб юришлари каби ноҳуш нарсалар мактабга ҳаётга салбий таъсири бўлганми? — деб сурадим директор ўғилларни Валитжон Отажоновдан. «Йўқ, деди, қишлоқ жойда эши болаларнинг давмода аралашishi имкон йўқ. Бу нарсалар шай ўқувчилар орасида бўлиши мумкин. Аксинча, худдан-қуқтарок қизиқатилгандек тугулолди менга. Ота-оналар ҳам фарзандларининг ўқиши билан астойдил қизиқиб бошлаган. Бунинг боиси, бозор иқтисодиети қийинлар онда пайдо қилинган янги тушунарлар бўлса керак». Домла туғри айтди. Совет даврида халқимизнинг катта қисми асосан жисмоний меҳнат билан машғул «тоза ишларда» эса туға миллат вақиллари эди. Мустақиллик шароити билан ўзбек халқи ҳам юксак интеллектуал далага этилашган касбларга кириб бораётир.

Мақолада қишлоғимиз мактабиде курган кулпал янги илжалар, эзу ишлар эса этманган. Аммо қўғилмишда эртани кунга катта умид пайдо бўлди. «Халқимиз жуда ҳам иқтидорли», деган эди миллатимиз фаҳрига айланган элгонлардан бири. Зоҳирдан оғилми тугулган бу фикр негадир олимга каттиқ ўрнашиб қолган. Миллатимизини жуда ҳам иқтидорли деган уша эш катта бир ҳаёт ҳақиқатиға таяниб бу гапни гапирганилиға ҳуз шўбукам йўқ.

Р. ҚўЛДОШЕВ.

ТЎҒРИ ЖАВОБЛАР КАЛИТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА 1995 ЙИЛ ҚАБУЛ ТАНЛОВИДА ҚАТНАШГАН АБИТУРИЕНТЛАРНИНГ БАЪЗИ ФАНЛАР БЎЙИЧА КЎРСАТГАН НАТИЖАЛАРИ

қийинчилик (В вариантда) 13, 15, 16, 29-саволларга туғри жавоб берганлари республика бўйича ўртача 25 фоиздан ошмади) тугдириди. Қўғил уларнинг баъзиларини келтирамиз: 13. Тоёбоғлинининг қайси биринда эрғаш суз аввал, бош суз кейин келадир? А) бошқарува ва мослашувда В) бошқарува, мослашув ва битишувда С) бошқарува Д) мослашувда Е) битишувда Туғри жавоб — В.

15. Ушбу гап қўғима гапнинг қайси турига кирадир? Шартиим шуки, қирқ кишига зиёфат барасиз. А) Эрга эрғаш гап В) Тўғилручи эрғаш гап С) Сабаб эрғаш гап Д) Кесим эрғаш гап Е) Шарт эрғаш гап Туғри жавоб — Д. 29. Ҳажм ва қўғияланиш тартиби дейоли бир хил бўлган икки жанр қайси қаторда кўрсатилган? А) Қитъа, чистон В) Муассаса, мухаммас С) Мураббаъ, рубоий Д) Фазал, қасида Е) Рубоий, туюқ

БИОЛОГИЯ

1995 ўқув йилида республикамизнинг олий ўқув юртиларига кириш имтиҳонларида биология фанидан 36 та тест тошириқлари («А», «В» ва «С» — вариантлар) берилди. Тест тошириқлари биология фанининг ҳамма бўлимларини: ботаника, зоология, одам ва унинг саломатлиги, умумий биологияни қамраб олган эди. Республика бўйича ўзбек гуруҳларида тест синовлари тоширган абитуриентлар ўрта хисобда «А» вариантда 44,8%, «В» вариантда 46,6% ва «С» вариантда 42,8% самарадорликка эришдилар. «А» вариантнинг 41 саволларига, «В» вариантнинг 62 ва 69 саволларига жавоблар самарадорлиги 16,6% ва 19,3% ташқил эдилар. Абитуриентлар бу саволларга яхши жавоб бера олмаганлар. Қўғилда «А» ва «В» вариантларининг жавоблар самарадорлиги жуда паст бўлган саволларини ва уларни муқобил жавобларини келтирамиз.

«А» ВАРИАНТИ 41. Гемофилия касаллиги рецессив белги бўлиб, унинг гени Х хромосома билан бириккан холда насдан-наслага ўтади. Агар гемофилик эркак шу касаллик бўйича соғ аёл билан турмуш қурса, болаларида бу касаллик қандай тарқорланади? А) Ҳамма боласи соғ-саломат, касалланмайди; В) ўғил боласи гемофилияли, қизлари шу касаллиқни ташувчи; С) ўғил болалари соғ-саломат, қизлари гемофилия билан касалланади; Д) ўғил болалари гемофилия билан касалланади, қизлари соғ-саломат; Е) ҳамма боласи гемофилия касаллиги билан касалланади.

Бизга жавоб берадилар

«ЖУРНАЛМИ ЁКИ ЖАРИДА»

«Ма'рифат» 1996 йил 17 февраль) «Паст Даргом» туманидаги 24-урта мактаб ўқувчиси Н. Эшқўғилнинг хати билан танилиб чиқдик. Ҳужжатини ўқиб, нозиллари худда жавобимиз анжк ва лудца: «Синф жаридаси» эмас, «синф журнали». Дарҳақиқат, утган ва жорий ўқув йилларида мактабларимизга тарқатилган «Синф жаридаси» деб номланган мактаб ҳужжатини талаб даражасида деб бўлади. Соёбик Иттифоқ республикалари ўртасидаги илгариди иқтисодий муносабатларнинг йўғиллиши, республикамизда қоғоз тақчиллигининг юзага келиши, мактаб худжаларининг сифатиға ҳам уз тасирини курсатди. Шунинг учун ҳам юкпа, йиртилиб кетиши осон бўлган муқовалда, ярим ўқув йилига муқоваланган журнал чиқаришга мажбур бўлишимиз. Жариде деб аталгани ҳам ўзбек тилига «янги-янги атамалар жоиз-ножиз гурилди» кериб келатган вақтга туғри келиши сабабли юз берди. Мазкур ҳужжат вақтинчилик иқтисодий қийинчиликлар тугуфайли шу тарзда чиқарилгани, ундан фойдаланиш ва сақлаш ҳақида жоийлардаги масулул ходимлар билан вазириятимизда суҳбатлашилди ва тавсияномалар берилди. Айни кунда барча тўғиллардан олинган буюмлар тартиб-асосида, ҳамма мактабларга етилган миқдорда, қалин муқовалда, бошланғич синфлар учун 230 саҳифали, юқори синфлар учун 270 саҳифали синф журналлари учун бурюртма берилди. «Шарқ» нашрият-маъбаа концерни бурюртмасини юқори сифат кафолати билан бажариб беришини ўз зиммасига олган».

Д. ЛИ, Ўзбекистон Халқ таълими вазириликнинг мактаб худжалари бўлими бошлиғи.

МАҲРАТ — МАЛАКА МЕЗОНИ

Мақтабгача тарбия муассасалари ходимлари малакасини ошириш, уларни қайта тайерлаш масаласи ҳам бугунги кунда энг долзарб масалалардир. Кейинги икки йил ичида болалар боғчаларидаги ўқув-тарбия ишлари дастури қарийб 70 фоизга янгиланди. Лотин алифбосига ўтиш ҳақидаги олий Кенгаш қарори қучга кириши арафасида турибди, энг муҳими 1995 йилдан мактабгача тарбия етиштиги болаларнинг мактаб босқичига тайерлаш бўйича Ўзбекистон республикаси Халқ таълими вазириликнинг дастури амалга оширилди. Мақтабгача тарбия ходимлари малакасини ошириш бўйича доимий ишлаб туривчи республика курселари юқоридеги мақсадларни рўёбга чиқаришда марказий муассаса ҳисобланади. Бу малака ошириш муассасаси 1978 йилдан унинг фаолият кўрсатса-да, лекин унинг мавжуд еки номмавуқилиги туғрисидаги масала устида кулп тортишувлар бўлиб ўтти. Лекин курс сақлаб қўғилди ва уни анжқ мақсадлар асосида қайта ташқил этиш бўйича ташбирлар амалга оширишга бошланди. Энг аввало унинг молдий базасини мустақамлашга катта аҳамият берилди. Курс, ниқий дари қувайликларга эса булган ўз қаватли ўқув биносига қўғилди. Айнан шу база асосида курста келувчи тинловчиларга намуна бўла оладиган даражадаги 7 та замонавий студияларни ташқил этиш имконияти тугилди, улар замонавий ўқувнинг техник ва дидактик воситалари билан жиҳозланди. Улар орасида тил ва нўқтинга тақомиллаштириш, ижодийлик, ташаббуслорқинчи ривожлангирини, жисмоний тарбия, ўқувнинг техник ва кургазмали воситалари, компьютер техникиси, мусиқа ва эстетика, табиат ва экология студиялари бор. Бу студияларнинг тарбия тарбияларининг қўғил билан тайерланган ўғилчюқларнинг доимий ҳаракатдаги кургазмаси ташқил этилди. Энг яхши ва дидактик аҳамиятига моллик деб ҳисобланган ўғилчюқларни оммавий тарзда ишлаб чиқаришнинг йўғилга қўғилш учун шу соҳа корхоналари 2 млн. сумлик бурюртлар берилди. Уйлайманки, бу иш ҳозирги мураккаб шароитдан чиқиб қўғилча амалий қалам бўлиб қўғилди.

Шу тугуфайли ҳам курста йўғилма олган тинловчилар курс метод кабинети томонида табакалаштириб ишлаб чиқилган тематика асосида тайерланган реферат ишларини, жойий ўқув йиллари учун гузилган фаолият режасини, тинловчиларнинг узлари энг қизиқарили ва таъсирчан деб ҳисобланган машғулотларнинг концепсини, қўғил ясалган энг бежирим ўғилчюқлар, ўқув-кургазмали воситаларини намуналар, сермамун чиққан кечалар, байрамлар, эртакликлар ва ташбирларнинг сценарийларини олиб келтишлари керак бўлади. Токи хар бир тарбиятининг ютуғи умумий ишмимизнинг ҳам ютуғи бўлиб қўғилсин.

Бу ташбир яна шўғисин билан ҳозирги кунда ҳуқумат, Халқ таълими вазириликнинг малака ошириш муассасалари олдига қўғилган талаблари асосида йўғилга қўғилш бўйича янги талаблар ишлаб чиқилди ва жоийларга етказилди. Курсда ўқув ишлари энди мактабгача тарбия муассасаларини илгор иш тажрибачилари ҳамма шу соҳада олиб борилган илгий ташқилот ва илганлиларнинг худдасалари асосида олиб бориладилар.

ҳозирги кунда ҳуқумат, Халқ таълими вазириликнинг малака ошириш муассасалари олдига қўғилган талаблари асосида йўғилга қўғилш бўйича янги талаблар ишлаб чиқилди ва жоийларга етказилди. Курсда ўқув ишлари энди мактабгача тарбия муассасаларини илгор иш тажрибачилари ҳамма шу соҳада олиб борилган илгий ташқилот ва илганлиларнинг худдасалари асосида олиб бориладилар. аҳамиятлики, эндиликда тарбиячиларга тавсия этилган ўқув режаларини мустақил танаб олтишларидан ташқари, уларга машғулотлар ўтказиш шакл ва мазмунини ҳам узлари белгилаб олиш имкониятини берилди. Маърузачи эса ўз маърузаларида республикамиз мактабгача тарбия муассасаларидаги мавжуд илгор иш усулларига таянган. Курс машғулотларини юқоридегилик ташқил этиш тинловчиларга ҳам уз фикр-мулоҳазаларини ва нўқтинга назарларини ифодалаб бериш имкониятини тугдиради. Пировард натижада машғулотларда тинловчиларнинг фаолияти ошди, машғулотлар жоғли, қизгин баҳс ва мунозаралар билан ўтади. Чунки муайян мавзунини уртлаш ташлаш билан турли образли мулоқотларни муқоҳаматга қўғил имконияти тугилди. Ақсий вазира эса тавсия этилган ана шу мулоқотлардан энг мақбулнинг тинловчилар томонидан танаб олтишини ташқил қилишдан иборатдир. Турли педагогик ҳолатларини муқоҳамат этиш, реитинглар ўтказиш, тренинг, баҳс, мақсадли ўғиллар, тезкорлик билан ўтказилган савол-жавоблар, анкета саволларига жавоблар олиш буларнинг барчаси машғулотлар ўтказишини энг юқори савияга олиб чиқиди. Тинловчиларни, таълим бошқарува муассасаларининг хошиястакларини ҳисобга олиб, жоийларга бориб курслар ташқил этиш 1995 йилда муваффақиятли амалга оширилди. Бу ташбир тинловчиларнинг курсга қўғил жалб этишга ижодий таъсир курсаги билан бирга тинловчилар ва уларнинг оилалари, оила иқ-

тисолиети учун ҳам маълум қўғилчилар тугдиради. Маърузачилар тарқибини яхшилаш ҳам курс раҳбариятининг доимо диққат марказида. Уларга қўғилган талаблар қатта. Лектор қадрларининг илгий унвонидан тортиб, унинг амалий тажрибасига, фаолияти, муомиласи, ҳаётини теран тушушини, жамиятда руй бераётган анғиллик ва ағлачиларини зуққолик билан энгилде этиши ва уни холис баҳолай олиши ҳисобга олинади. Лекторлар тарқибига қўғилган талаблар ичида таълимни бошқарув ишларида катта тажриба ортирган, бугунги таълим жарайининг йўғилчиларини белгилашга қолмай, унда энг фаол иштирок этаётган кишиларни жалб қилиш

Курсдаги ўқув жараени Тошкент шаҳрининг илгор мактабгача тарбия муассасалари билан узвий ҳамкорликда амалга оширилмоқда. «Алгоритм» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 538-болалар боғчаси, 394-сонли «Ором» болалар боғчаси (мудири Г. Қўғилқорова), 401-сонли (мудири О. Я. Мельник), 526-сонли (мудири В. В. Авенисьян), 484-сонли (мудири М. З. Иноятлова), 17-сонли (мудири М. Муусева ва бошқалар) боғчаларида тинловчилар узларини қизиқтирган ҳар қандай саволларга жавоб олтишлари мумкин. Республикаимизнинг турли томонларидан келган тинловчилар билан узқатилган мулоқотлар ҳали қанча-қанча ўртанилган ҳол бой тажрибалир, иш усулларни маъмулдиннинг курсамоқда. Ана шу тажрибачиларни илзлаш, қўғилриб топиш ва уларни қўғилчилик муқдига айлангирини мақсадида бир гуруҳ педагоглар ташлабуси билан курс қўғилди «Тафарқур» уюшмаси ташқил этилмоқда. Биз бунга умидли ташбир деб қарамокдаимиз. Зотан, шу тугуфайли барча ижодий фикр ва ташлабусларнинг бир марказда бирлаштириш имконияти тугилади. Юқориде баен этилганлар билан ишларимиз поенита егди дейишга ҳеч қандай асос йўқ. Биз доимо илганлиға, тақомиллашуvida бўлмоғимиз зарур, фаолиятимизни янги-янги шакл ва мазмунда бойитиб бормоғимиз керак. Шу мақсадда Россия, Қўғилзистон, Украина, Белорусь ва бошқа яқин ва олис ҳорижий давлатлардаги ҳамкасбларимизнинг илгор тажрибачиларини ўртанилди, йирик мутахассисларни маъруза ва сўғилталарга таққил қилиш ниётидаимиз ва энг ибратлиларини ўз шароит ҳамда имкониятимизди доғридаимиз амалга оширишини режалаштирганмиз.

Манзура СОЛИХОВА, Мактабгача тарбия ходимлари малакасини ошириш ва қайта тайерлаш республика курсларининг директори.

Сиратки дарс

10. АМИР ТЕМУРНИНГ ПИРИ МУРШИДЛАРИ

Биз илгарти дарсларимизда Амир Темурнинг доимо олим уюшларидан маънавийлик билан фойдаланиш кўрсатилган...

Дарсликнинг тизимли мақсади: укучиларга Амир Темур даври пири муршидлари ҳақида ташунаха бериш.

Дарсликнинг тарбиявий аҳаияти: укучиларда валийлик даражасига етган аломатлар — аждодларимиз едига нисбатан ҳурмат ҳиссини тарбиялаш.

Дарс режаси: 1. Пирни комил еки пири муршид деб қилмакларга нисбатан аййтилган.

2. Амир Темур даври пири муршидлари.

«Пир», «пири муршид» — ақлий ва ладуний (тантри ато этган) илмида камолга етган, бошқаларга маънавий фаолиятда муршид бўлиб оладиган...

«Шайхун-ислом» — мусулмонлар пешоиси бўлиб, мусулмонлар унинг илминдан боришлари лозим. Бундай киши эрл олми бўлмоғи, ислом дининин ҳимойи...

Хазрати Соҳибқирон айтганлар: «Салтанатда эришган жамики нарсама у мустахкам маконларни фах қилишим — булар ҳаммаси шайх Шамсуддин Фахруий (Амир Кулол)нинг дуоси...

«Отганиб, Амир Кулолнинг ҳузурига бордим. Ул зот менга Хоразмга боришимни маслаҳат бердилар. Агар галаба қозонсам, Самарқанднинг бир вилик хироқини ул зотга назр қилиша қарор қилдим...

Амир Кулол 1371 йили вафот этган. Ибн Арабшохнинг таъкидлашича, Туркистон шаҳри экинчида Тухтамин билан Амир Темур қўшнилари тўқнашиб...

Амир Темур Тухтамин билан 1391 йил экида Кундузча шаҳри яқинидаги булган жангда маънавий мадал берган Сайид Баракага Хуросон ериларидати Андух вилоятини иқтос тариқасида берган.

рининг бир қисми сабуру тоқат билан бўлмай, яна бир қисми эса билиб билимасликка, қурб-қурмасликка солиш билан битур. Хуллас, бажарилиши шарт бўлган тадбирларнинг тарбиядан ва зикридан сун шунни таъкидлаш лозим...

«Буоқ зафарлар соҳиб Амир Темурга, Аллоҳ уни қамшида қилсин, маълум бўлсинки, унинг салтанати қорқонаси Тантри талоо қорқонасининг бир қичиқ нуҳасидир...

Абубакр Тойбодийнинг (вафоти 1389 й. 28 январий) Амир Темурга йулданги яна бир мактуби: «Дину шарияти ривож берувчи Амир Темур Соҳибқиронга...

Хазрати Соҳибқирон пиралирининг ва насиҳатларига умриларининг охиригача содиқ қолдилар. Ибн Арабшох шундай хўш қилган: Амир Темур Хоф касбасида тантри талоо улуфлари билан тақдирланган...

да шайх уридан турди. Амир Темур эмаллак бориб шайхнинг осига бош урди. Шунда шайх Амир Темурнинг орқасига икки қўлини қўйди.

«Агар шайх орқамдан тезлик билан қўлини олмагайди чиндан ҳам мени бошиб қолди, деб уйлаган эдим.

«Хожа Абдумалик Самарқандий — шоир ва олим. Амир Темур сароини шайхулисломом. Исомий талхулис билан шёрлар этган.

«Хазрати Соҳибқирон сароинда пири комиллик рутбасига етишган аломатлардан яна қўйилганларни кўрсатиш мумкин.

«Хофизуддин Муҳаммад ибн Носируддин Муҳаммад Курдий ал-Баззоий Хоразмий (вафоти 1424 йл) — машҳур олим ва муаррих.

«Хофизуддин Муҳаммад ибн Носируддин Муҳаммад Курдий ал-Баззоий Хоразмий (вафоти 1424 йл) — машҳур олим ва муаррих.

«Хофизуддин Муҳаммад ибн Носируддин Муҳаммад Курдий ал-Баззоий Хоразмий (вафоти 1424 йл) — машҳур олим ва муаррих.

«Хофизуддин Муҳаммад ибн Носируддин Муҳаммад Курдий ал-Баззоий Хоразмий (вафоти 1424 йл) — машҳур олим ва муаррих.

Наим НОРКУЛОВ, тарих фанлари номзоди.

Чугдек Шаҳрисабга қилмалари устида майин муиска охангига мос рақс тушэвгэн узмир қизларнинг юзу кўзларига узэгча қувонч, нозик гавдалари жилвасидан ҳатто узлари сармаст.

«Соглом авлод учун БУРЧ»

қий баркамолликка эҳтиёж тугилар. Болаликка фақат шодлик ярашади. Бу қувонч соғлом вужуднинг жисмоний улгайиши...

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

фатида ташкил этиш учун авало шарт-шароит зарур. Мазкур мактабда харбий шаҳарча ташкил этилиши, харбий таълим хонасининг замон руҳига мос ҳолда жиҳозланиши...

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

«Соглом авлод учун» дастури кенг камровли ишларни уш ичига олади. Мирзо Бедил мактабиде ҳам бу дастурнинг асосий йўналишлари асосида ижобий ишлар амалга ошири-

Р. АЛЫБЕКОВ олган суратлар.

ОЙБЕК, ЭЛБЕК, ГУЛБЕК...

Узбек халқининг маънавий бисотига узининг бадийи ва илмий асарлари билан салмоқли ҳисса қўшган Мусо Тошмуҳаммад угли Ойбекни элимиз жуда яхши танийди...

Узбек халқининг маънавий бисотига узининг бадийи ва илмий асарлари билан салмоқли ҳисса қўшган Мусо Тошмуҳаммад угли Ойбекни элимиз жуда яхши танийди...

Узбек халқининг маънавий бисотига узининг бадийи ва илмий асарлари билан салмоқли ҳисса қўшган Мусо Тошмуҳаммад угли Ойбекни элимиз жуда яхши танийди...

Узбек халқининг маънавий бисотига узининг бадийи ва илмий асарлари билан салмоқли ҳисса қўшган Мусо Тошмуҳаммад угли Ойбекни элимиз жуда яхши танийди...

ИБРАТЛИ ОИЛА СОҲИБИ

Нафақат Қизилтепа шаҳрида, балки туманда ҳам Абдурахмон ота Музаффаровнинг таънамайдиган, у ҳақда эшитмаганлар жуда кам. Чунки у биринчи ўқитувчилардан.

«Иккинчи жаҳон урушининг суроини йилларида қўлга қурол олиб, қўллар қатори душманга қарши курашди.

«Иккинчи жаҳон урушининг суроини йилларида қўлга қурол олиб, қўллар қатори душманга қарши курашди.

«Иккинчи жаҳон урушининг суроини йилларида қўлга қурол олиб, қўллар қатори душманга қарши курашди.

«Иккинчи жаҳон урушининг суроини йилларида қўлга қурол олиб, қўллар қатори душманга қарши курашди.

ЯНГИЛАНИШ КУРТАГИ

Судбадошим Бобонур Нортонжоев Навоий вилояти халқ таълими бошқармаси урта умумтаълим мактаблари бўлимининг етакчи мутахассиси. Ундан вилоятдаги мактаблар, улардаги ўқитувчи усуллари ҳақида сузлаб беришни сўралди.

— Бугунги кунда Навоий вилоятда жами 363 та умумтаълим мактаблари мавжуд. Уларнинг 251 та урта, 88 та синф таълим ва қолган 13 та бошланғич мактаблариди. — деб сўз бошлади Бобонур ака. — Вилоят мактабларидаги 170438 нафар ўқувчи 15211 нафар ўқитувчи таълим-тарбия бермоқда. Мактабларимизни замон талабларига асосан моҳият ва шакл жиҳатидан узгиртиряймиз. Янги турдаги ўқув муассасаларини ташкил этиш, уларни ўқув-тарбия жараҳатлари таълимнинг техник воситалари асосида олиб бориш доимо лиққат маркази миқдори. Шу боис ҳозир вилоятнинг ҳудудидagi янги ўқув муассасаларининг сони ўнганга етди. Узбек-турк лицейида 167 нафар ўқувчи, 2 та лицей-интернатда 153 ўқувчи, олти гимназияда 4218 ўқувчи, шунингдек, қурилиш лицейида 132 нафар ўқувчи таълим олмақда. Улар асосан фаннинг янги ўқув усуллари асосида

Ислоҳот оқимлари

ЯНГИЛАНИШ КУРТАГИ

Илим сирларини эгаллашяпти. Иқтидорли инсан билан ишлаш, уларга имкониятлар яратиб бериш, шунингдек, ўқувчиларнинг билим даражасини тас вейтинг усулларида янгилашга ҳам эътибор қаратилади. Бу борда Навоий ва Зарафшон шаҳарларида, шунингдек, Навоий, Қонимҳ, Қизилтепа туманларида биринчи самарали ишлар олиб борилади ва янги натижаларга эришилди. Жойларда тест марказлари материаллари ва фан концепцияларини ҳақта тадқиқ этиш мақсадида иқтисодиёт тизимини таълим билан устуворлаштиришга эътибор қаратилади. Бу борда Навоий ва Зарафшон шаҳарларида, шунингдек, Навоий, Қонимҳ, Қизилтепа туманларида биринчи самарали ишлар олиб борилади ва янги натижаларга эришилди.

— Вилоятда янги ўқув муассасаларини охишдан қуриб тутилган мақсад ин-маларида иборат. —

Лицей ва гимназияларини охишдан асосий мақсадини янги, жаҳон таълим стандартлари талабларига жавоб бера оладиган ўқув янгиликларини вилоятда таълим муассасаларида қуриш ва кенг тарқатишди. Гимназияларда биринчи синфдан то 11-синфга булган дарс мо-бияларида ўқувчи кучли таълим олса, лицейларда 9—11-синф ўқувчилари аниқ йуналишлар асосида касб-ҳунар эгаллаша-

уйида таълим-тарбия, соғломлаштириш ва болаларнинг бевосита оқат-лангириш учун кетадиган барча сарф-харajatларни шаҳардаги «Навоий-адо» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда Навоий тоғ-кон металлургия комбинатлари ўз иммасига олган. Бундай хайрият тадбирларининг барчаси ҳокимиятнинг халқ таълимига эътибори тобора ошатишдан дало-латдир.

Вилоят халқ таълимида қўпгина янгилик ва ютуқлар билан бир қаторда қатор муаммо ва касбиликлар ҳам бор. Жумладан, Зарафшон ва Учқудуқ шаҳарларида психолог мутахассислар еттизмайди. Текширувдан аниқ бўлишича, 1996—97 ўқув йиллари учун Зарафшон шаҳар мактабларида 16 турдаги фанлар буйича жами 61 нафар мутахассис, Учқудуқ шаҳар мактаблари учун эса 66 нафар психолог мутахассис еттизмайди. Вилоятдаги мавжуд олий ўқув юртилари билан яқиндан ҳамкорлик урнатилиш натижасида бу муаммолар ҳал қилин-моқда.

Мустақиллик шабдалари экин-экин эҳсаннинг бир ларда Навоий вилояти халқ таълимида ҳам янгила-риш ва кенг тарқатишга эътибор қаратилади. Ило-ла, бу хайрият ишлар келажакда яна-да кенг қулоқ сиёб, раванк топади, алаббта.

Норали ОЧИЛОВ.

«АЛИШЕР ИПА ХУСАЙН»

ёки уч доно ва ўғри

ХУСАЙН:
Тинглаб ажиб сўзларингизни,
Ичимда бир манманлик сўнди.
Мен бошқача соя булан!
Шоҳ бўлмасдан қўймаман энди!

ЎҒРИ:
Қуриб туриб пошполар ҳолин,
Яна пошпо буланам дейди.
Шу кетишда ҳали бу бола
Қу-ў-п одамнинг бошини ейди.

ҚАЛАНДАР:
Ҳа, ҳоқонлар яшолмас қонси,
Ўзи ҳам ер охири таъбирин.
(Алишерга меҳр-ла боқиб)
Асрий олар шохни балодан
Доно бўлса агар вазирин.

ХУСАЙН:
(Қув жайшайб)
Пайқадим. Бу шаъма билан сиз...
ҚАЛАНДАР:
Шамаларда ҳикматлар талай...
(Уридан туради)
Менга уэр. Йўлнинг олдиндан
Тароҳтини янгилаб олай.
(Кетади)
ЎҒРИ:
Хўш, уқалар, устозим қалай?
ХУСАЙН:
Олим гаю!
АЛИШЕР:
Балки авлиё...
ЎҒРИ:
Жуда ўғри топдинг, болакай,
Авлиёки, боқмасдан қиё —
Ортида ким турганини-ю
Қай ниятда келганим билар.
Пулдорларга боқар ачиниби,
Ғариблардан дуолар тилар.
Йўл бўйида мизигили кеча
Бир-бирова орқа-ўғириб.
Қурсам, аттар аврасидан
Сават тушли ноқдек тўкилиб.
Олдин устоз хуррак отсинлар,
Кейин бориб қурайин, дедим.
Упо бўлса, кетимга суртай,
Овқат бўлса, урайин, дедим.
Сўлак ютиб пойладим фурсат,
Устоз деди қайрилмай шунда:
«Эгаси олиб бориб бер,
Боласининг ризиқ, тухумда».
Бориб сават ёпқичин ечсам,
Қузғат ётар қисганча думин.
Товангадлик босди пинжиға
Йўл-йўлдакй тўққан тухумин...
ХУСАЙН:
Ҳақиқатан авлиё экан,

Анвар ОБИДЖОН

Ҳар сўзида илоҳийлик жам.
АЛИШЕР:
Тўғри чиқар, худо хоҳласа,
Сизга қилган башорати ҳам.
ЎҒРИ:
(Қўйидан тумор чиқариб тиржади)
Манавини кўряисизларми?!
АЛИШЕР:
Наҳот, ўша бу қумуш тумор?
ЎҒРИ:
Ҳа-да! Айнан устозимники!
Қоқоғида битигилари бор.
ХУСАЙН:
(Битиғини ўқийди)
«Худойимга топширдим сени,
Онагинанг омонат, болам...»
ЎҒРИ:
Айтинг, сўнгги азиз буюмин
Алмашганим ўғрига Ҳотам?!
АЛИШЕР:
Базоз ўзи қайтиб берганим?
ЎҒРИ:
Қизилсан-а, огайни чалиш,
Билсан-ку масъул вазифам,
Бермасам ҳам, барибир, олиш.
ХУСАЙН:
Не ҳождатир шунча қўп муддат
Эгасидан бунди сир тутмоқ?
ЎҒРИ:
Менинг бахтим — энг ҳазин дамда
Устозимни бахтиёр этмоқ.
Сафар қариб, хушлашар бўласак,
Елдорлигин қайтиб бераман.
Ювар ҳозир гўё парвозиш,
Ушанда бир ҳолин қураман.
Қузёш тўқиб қувончдан токи
Гоҳ тумор, гоҳ юзимни ўпсин...
Фолим тўғри чикмаса агар,
Мени яна оломон тепсин.
(Қаландарни қуриб, туморни яширади).
ҚАЛАНДАР:
Соилар қисқа, йўлимиз узун,
Қовоққа сув тўлириб олгин.
ЎҒРИ:
Хўп.
ҚАЛАНДАР:
Нуддан кекса сойнинг тапиға
Жим ўтириб бир қулоқ солгин.
ЎҒРИ:
Хўп.
(Хуржундан қовоқни олиб, кетади).
ХУСАЙН:
Марғилонги бобо, йўл бўлсин!
АЛИШЕР:
Қиш келаяпти, борасиз қайга?

(Боши газетамизнинг 10, 11, 12, 13, 14-сонларида) (Давоми бор).

«ЁШЛИК» ДАФТАРИ КЕРАКМИ?..

Бир ҳамкасбимнинг дарсини кузатаятган эдим. Мавзу кизиқарли бўлса-да, ўқувчиларнинг жавоблари бўш бўлиб, фанга, шеърятга муҳаббатни сезмадим. Хатто ўқитувчи ҳам ҳурмат йўқдек эди, назаримда. Шунда бир воқеа рўй берди-ю, бунинг сабабини топан-дек бўлдим. Муаллима янги мавзунини тушунтириб туриб, бир кизга яқинлаша бошлади. Аммо у киз ўша ишга шу қадар берилиб кетган эдики, ўқувчи яқинлашаётганини сезмай қолди. Енидаги киз «Азия, бекит» дейишга улгурди, ҳолос. Ҳақиқатан ҳам билан унинг қўлидан дафтарни тортиб олди ва ўқиб бошлади:

Одам бўлиб дунёда яқна,
Сизини, сизини севолдим факат.
Севилган ва севган юракка
Сигмас экан бошқа муҳаббат.

«Энди билдим, нега баҳоларинг пасайиб кетаяпти, десам, гап бу ёқда экан-да? Бемалуми саволларга жавоб ёзганча, дарсингни тайёрла!» Киз бечора қип-қизариб кетди ва илтижо билан сўради:

— «Ёшлик» дафтарини қайтариб беринг, ўртоғимники эди, уйда ҳам ёзишга қўрқдим, ойм урушадилар.

Муаллима дафтарни беш дақиқалик насихат билан қайтариб берди.

Мен эса бошқача йўл тутган бўлардим. Шу шеърнинг давомини биласанми, дея сўрадим, керак бўлса бошқа шеърни китобларни келтириб бериб фойдаланишни тавсия этардим. Бизнинг мактабимизда ҳам шундай аниҳана бор. Қўпчилик бунди ёқтирамайди. Ахир, нимадаси ёмон. Бекор ўрганидан қўра, ҳеч бўлмаса, шундай дафтарларга жавоб ёзса ҳам, ўйлашга, фикрлашга ҳаракат қилади-ку! Адабиёт ўқитувчининг вазифаси дарсликни ёдлатиш эмас, мустақил фикрлайдиган ўқувчиларни қўпайтириш-ку? Мен бундай дафтарлар қўпайишини хоҳлардим. Таъбир жоиз бўлса, ўқувчи психологияси, унинг қизиқишларини ўрганишда хатто ўқитувчиға қўл келадиган дафтар бу, Мана, қўлимда 11-синф ўқувчиси Дилобарнинг «Ёшлик» дафтари. Унда 54 та савол бор. Масалан, «Дўст ким ва унга ишонасизми?», — саволига Насиба: «Дўстлик ажиб бир туйғу ва бунга ишонаман». «Жаҳоннинг шодлиғи йўғилса бутун, Дўстлар дайидоридан бўлмас устун», деб; Муҳаббат эса: «Дўст энг яқин кишинг, унга ишон, аммо, Ғамининг дўстинга айтма, қулоқини дўшманнига айтма, сундан», — деб жавоб ёзди. «Яшайдан мақсадингиз нима», деган саволга эса «Яқин ном қолдириш», «Келажакда олим бўлиш», «Ота-онам, турмуш ўртоғим билан тинч яшаш», «Миллионер бўлиш» каби жавоблар ёзилган. Еки «Севгилингиз алдаб кетса, нима қилардингиз» саволига эса оғир, ваэмин қизлар: «Тақдирга тан берадирки» деса, айримлари: «Севса, алдамайди» каби жавоблар ёзганларки, бу билан ҳар бир кизга қандай йўл кўрсатиш лозимлигини билди олимази. Менга энг ёққан «Ўзингиз ёқтирган шеърини ёзинг» деган илтимос бўлди. Хатто бирор сатр шеър билмайдиганлари ҳам шеър кийради еки ўртоқлари ёзганини ўқиб, қўчириб қўяди. Лекин дафтарда қандам-ҳам тақдор урайди.

Ҳамкасбларим! Ҳозирда қўнғилга озор беришдан қўрайлик. Негаки, мактаб даври инсон умрининг баҳори, динга умидбахш туйғулар нақш бўлишга арағзидек сирли ва унутилмас дамлар баҳш этувчи дарв. Бу даврдаги яқин сўз ҳам, ёмон сўз ҳам ўқувчи хотирасида узок сакланади. Орадан 10—20 йиллар ўтиб «Ёшлик» дафтарини ўқиб, завқланганда, болалик оламига қайтганда, Сиз бу ноурин айтиб қўйган гап ёнига тушиб озорланмасин. Зеро, улар ёзганидек:

«Хамма нарса юракда саклаиб қолур».
Агар лозим топсангиз, Сиз ҳам ўқувчингиз дафтарига назар солинг, ундаги армонлар, шеърлар, фикрлар билан танишинг. Шунда ўқувчингиз қалбига осмондек йўл топасиз. Унинг қизиқишларига мос вазифалар берас оласиз. Дафтардаги айрим саволларни узгиртириб беринг, жавобларига қараб йўл кўрсатинг. Мен ўзим ҳам ўтган йили 5-синфга раҳбарлик қила бошладим. Аввало шундай дафтар тутдим, унга ўқувчиларим ўз оруз-тилақлари, қизиқишлари, менадан қандай ердан кераклиғи ҳақида ёзиб беришган. Шунга қараб улар билан осон тинч топишиб олдим. Севара «Қўрқок музаёиларга бариб дарс ўтсак», деган экан, Навоий номи адибёт музейига ва Ойбек уй-музейига бориб дарс ўтиб келдик. Дурдона эса «Шоирлар қандай бўларкин, деб ўйлайман, шоира бўлишни хоҳлайман» деб ёзган экан. Қуддус Мухаммадий уйларига бориб, шеърхонлик ўтказиб келдик. Шоира Нодира Рашидовани дарс тақлиф этиб ҳам, дарс ўтдик. Синфда ҳолларини, шеърятга қизиқиш ортиб кетди. Дафтарга Вазира исмили ўқувчини шундай ёздики: «Сиз бир келбда ким қўл ҳам, 13 та «С» олган Азияга қандай сова қилиб, биринчи ўрнини унга бердингиз. Хафа бўлиб йўғлаб кетдим. Кейин сабабини билсам, дарс қолдирган эканман. Сиз фақат ўқишда эмас, ҳулқда ҳам намунали ўқувчи биринчи ўрнини берган экансиз. Хатоимни билдим, лекин кейинги сўрашга уялдим. «Кечиринг», — деб дафтарга ёздики. Шу гапдан сўнг тинч қўладики: «Бизнинг мактабда мактаб бўлмаганда унинг қўлиятини қачон сезардим? Фахр билан унинг шеърини намуна келтирай:

Менинг бунинг осмонга етса,
Сизнинг пойнигизга эгилди доим.
Сизини севилганимни пинҳона саклай,
Сизга юз ёш берсин Худойим...

Ўқувчилар — бизнинг умид билан парваришлаган нихолимиз, ҳосили қандай бўлиши эса бизга боғлиқ. Истардимки, барчамиз меҳнатини самарасини қўрайлик. Зеро, ўқувчи қамоли — бу ўқитувчи жамоли.

Маҳмуда ВАЛИЕВА,
Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги 274-мактаб муаллимаси, Халқ маорифи аълочиси.

«Бирим Қорбобол қор ёғди-да»

Шу десангиз...

Этибдор бериқилинган ҳанниш туюлмаган ўзингиз шундай воқиса, шохиди бўлганда ҳамкасбларингиз: ҳайратга тушсангиз, елка учирсангиз, мириқиб қулангиз. Нимасини айтмайлик, мактаб ҳаёти, ўқитувчилар ва ўқувчилар олами турмушининг ўзи каби бой ва ранг-баранг, гаройиб воқеа-ҳодисаларга, ҳаётий, самимий ҳангомаларга бй. Мактаб ана шу жиҳатлари билан ҳам мактаб. Келинг, энди айнан мактаб ҳаётидан олиниб, бир-икки қалам уриш билан яна мактабнинг ўзига тақдим этилаётган ҳангомалар билан танишинг. Фақат битта шарт билан. Ҳозиргиз иштирок этган, билган, зинган воқеалардан бизга ёзиб юборишни унутманг.

МАРАЙИМ (ЖОН)

Шу десангиз, Баққирлиги эр-кақларнинг олати қизиқ-ла!.. Кизиги шундаки, фарзандларига яқин ниятлар билан ҳўп исларини қўйишди-ю, негадир улар сат ул-ғайта, хотинларини ҳам шу исм билан атай бошлашди. Фарзанд қиз бўлса-ку, бир нави, лекин ўғил болажа жуда галати туюларкан... Ахир, сарқотмак аслини «Тошқу» ёки «Шойиб» деб турса галати-да!..

Мирмузин муаллим ҳам бу ҳуссула катордан қолмади. Лекин у бошқачароқ йўл танлади. Елғиз-гина унга, 9 ешли Марайимини олди-да утказиб қўйиб, роса қулоғига қўйди:

— Уғлим, бу — юртга келган тўй экан, нима қилайлик. Аммо яхшилаб ўқиб ол. Агар леминта «жон» қўшиб қақирсам, буvinта тегишли бўлади. Мабодо акси бўлса, сен овоз берсан, хупим!..

Мирмузин муаллим аслида се-миз, йўғон, табиятан инижкорик қилди. У отта жуда қизиқлиқ. Лунда қилиб айтганда, еши олгичи ошган бўлишига қарамай, ол деса ўзини тодман ташайлаётган-

лар «хили»дан. Лекин оилада жу-да қаттиққул. Марайим биттагина фарзанд бўлишига қарамай, уни барибир мезери билан эрқалатиш керак деб ҳисоблайди... Хуллас, Марайим ҳам, онаси ҳам ҳалиги насихатга бийондай қўнқиб қоллишди-ю, қуриб кет-тир хотира дегани сат «иш керт-ти» қўйди, лент.

Яқшанба кун эди. Мирмузин муаллим уяқулдан енгил уйғонди. Бозорга оланганда, негадир Ма-райимни ҳам бирга олиб кетгиси келди.

— Ул-бў олиб берсам сунюби қолар, — деб қўйди у чиқиб кета-тиб хотинига.

Шундан сўнг углини отта ми-наштириб, алғачики қўнқини хирғоти қилиб-йиб борар экан, йўл-да тусатдан уни бир эрқалатишни ҳаяллар:

— Марайимжон, ҳов Марайим-жон! — дея балан овозда углини қақирди. Аммо негадир жавоб бўл-мади. У яна шу тахлит уч-турт мар-та «Марайимжон»-лади. Жимлик... Ота-да, безовталана бошлади:

— Тушиб қолган бўлса-я... — Мирмузин муаллим ваҳима ара-лаш, боозорнинг унутиб, отини ел-

ТОШ

Шу десангиз, мактабда жис-моний тарбия дарсини утишдан осоний йўқ. Тўпин шундоқ бола-ларга турқазиб қўйсангиз ба, вақт утганини хатто ўзинг ҳам пайқа-май қоласан!..

Мирмузин муаллим бутун ҳам ҳар гапидек болаларни сафлан-тириб, бир сабаб билан ерга эн-гашган элики, болалардан бирси-тепан тул қўнмигадан орқаси-га зарб билан уриди. Муаллим бир зум ўзини йўқотиб қўйди, сунг қизариб-бузарий ўқувчилар-га юзланди... Ҳамма жим... Ле-кин, барибир, бола болаларини қилар экан. Бир фурсат утмай «туғоқдор» шартта сафдан оти-либ чиқди-ю, дуч келган тарафга қочиб кета бошлади. Бенҳоз ач-чиқланган Мирмузин муаллим йўл-йўлдаки ердан қаттигина тош-ни чангаллади-да, болани ас-тойил қувишга тушди. Мирму-зин муаллим боланинг ортидан ҳарсиллагача мактаб ҳовлисини айланиб чопар, ўқувчилар эса ол-қишлаб, тинимсиз чапак чали-шарди...

Учинчи марта айланиб ўтиш-да Мирмузин муаллимнинг қу-зари бир четда жиғинга кузатиб турган мактаб директориға туш-ди-ю, таққа тухтали...

Лекин сир бй бергисиям кел-мади. Сал нарироқла ҳамон саф-ланганча, «қотиб» қолган ўқув-чиларига юзланиб, ҳеч нарса бўл-магандек, уқтира кетди:

— Уқувчилар, ҳозирги наму-на сифатида тақрибдан ўтказ-ган машқимиз эъбек миллатининг энг қадимий уйинларидан ки-чириб қолган. Бу уйида худди қу-лмигаддек тошлардан фойдалан-ган ҳолда рақибини қувиб етиш керак бўлади...
Олимжон ҲАЙИТ

ЛАЪНАТНИ ҲАМ ЎҒИРЛАШДИ

Италиядаги дуконлар-дан бирининг хужайини мағазин уғриларига қар-ши янги қўрол ишлапти. Уғрилардан халос бу-лиш учун ўғриларнинг каттагина қўнқилини яса-тирди ва унинг бўйнига «Уғрилар лаънатга муста-ҳик» деган ёзувни илбиб қўйди. Афсуски бу «қур-рол» ҳам иш бермади. Орадан икки кун утгач, уғрилар қаришгани лаънат-пешати билан уғрилар кетишди.

ДУНЁДА ЎЛИМДАН БОШҚАСИ ЁЛҒОСИ

деб ҳониш қилади машҳур бир қўшиқчимиз. Лекин улим ҳам ёлғон бу-лиши мумкин экан. Бундан етти йил ол-дин, анжироги, 1988 йил 7 сентябрда Америка по-лициячиларидан бери Ге-ри Докери хавфли жи-ноятчи эзига тушди. Ле-кин жиноятчинини ўшлаш миришабта насиб қилмади — пешонасидан уқ сё, «абалый уйқу»га кетди. Аммо, шуниси ажабто-ворки, Гери Докернинг юраги бир маромда иш-лаб турди. Шу боис, ака-си ва олпас уни «инда-маслар макони»га жуна-май, уйғониб кетишини оризқиб қўтишди. Нихоят, февраль ойи қуяларидан бирда «уйқу-чи» уйғони.

ИШЛАТГИН-ДА СОФ АКЛ, УЧ НУКТАГА ЖАВОБ ҚИЛ!

Угли отасидан сўради:
— Отажон, агар улгайиб бой-бадавлат бўлиб кетсам, аввало, нима қилишим керак?
Ота шундай жавоб қилди:
— Уғлим, агар оллоқ ирола-си билан бой бўлиб кетсанг, аввало, ариқ ёқасилдан узокроқ ердаги дарахларни сўртгин.
Ота лемоқчи элики...

Оқвоҳ қилиб етган бемор та-бибдан сўради:
— Жаноб, ҳар ойда бир марта шиғоҳонага «меҳмон» бўлман.
Нега шундай экан-а?
Табиб қилиб деди:
— Сомон бировники бўлса ҳам, сомонхона узингизники-да азизим.
Табиб лемоқчи элики...

Қоялар

Қояда турган харсантош, ое-нингиз тағилати қағир тошга бо-қиб деди:
— Агар аччиқсансам, сени қу-паяқун қилиб юбораман.
Харсантошнинг гапидан қағиртош қак-қақ отиб қулиб юборди. Қулиб замирини тугун-ган харсантош доғроқ қағир тош-дан кеҳирин сўради.
Чунки...

Боғда оплоқ қор ётарди. Бир қилиш узокларга тикилганча ғам-гин турарди.
Қиш ҳам утди. Баҳорнинг зар-рин нулларидан боғдаги қорлар

ДИҚҚАТ, ЭЪПОН!

Халқ Таълими Вазирлиги Қурилиш-таъмир-лаш ва ишлаб чиқариш бирлашмаси келишил-ган ҳолда пул утказиш йўли билан қуйидаги қурилиш материалларини

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

1. Оқ эмал «Национал»
2. Ойна: қалинлиғи—4 мм. Улчами — 130х0,75
3. Бур — майдаланган
4. Шпакоёвка
5. Шпакобюк

Манзилгоҳимиз: БЕШ-ЁҒОЧ даҳаси. ОПАЗОР-174.
Телефонлар: 45-37-43, 45-32-69.

Алишер НАЗАРОВ.

ана шунақа гаплар.

Низомий номидagi Тошкент давлат педагогика институтги ректорати, узбек ва қозоқ филологияси факультети жамоиси, узбек классик адабиёти кафедрасининг ўқитувчиси Қаромат Муллажонга онаси Мاستура ТУРАЕВАНинг вафоти муносабати билан чў-қур таъзия изҳор этади.

Ма'рифат
ТАБСИС ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, таълим ва фан хожимлари касбаи уюшмаси Марказий қўмитаси.

Бош муҳаррир
Саъдулла ҲАКИМ.

Рўяқатдан утин тартиби № 20.
Рақам ва дилиларнинг ҳаққончилиғи учун мақолалар муаллифлари масъулдилар. Фойдаланилмаган мақолаларга эзма жавоб қайтарилмайди.
МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб — 36-54-17, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 36-55-58.
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерна босмаҳонаси.
Қорғоқ манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.
Навбачи: Қурбонбой Матқурбонов.